

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Tolonen, Tiina

Julkaisun nimi: Sattuman sanelema juttu

Julkaisuvuosi: 2020

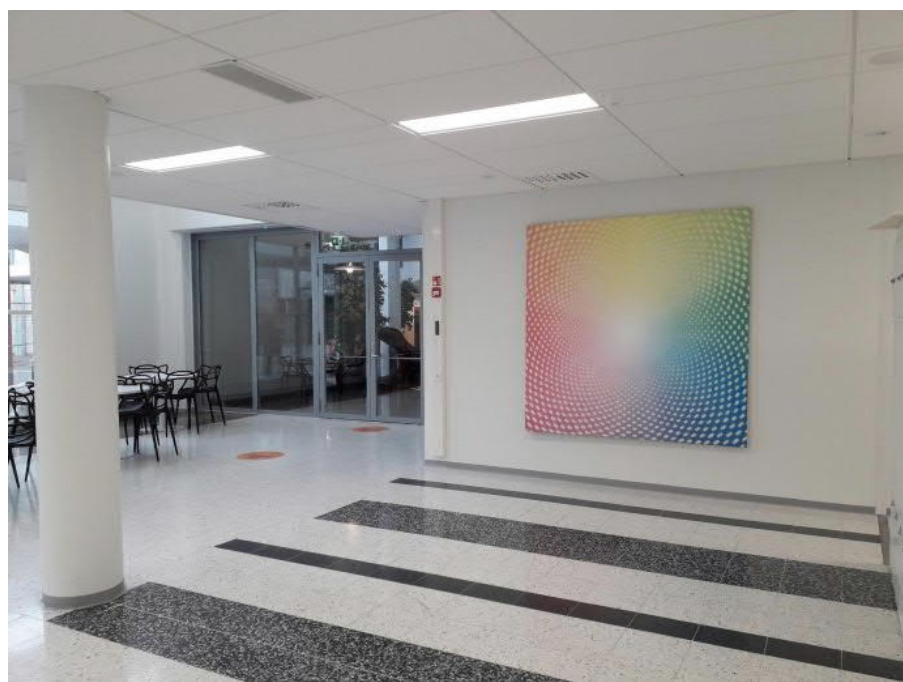
Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tolonen, T. (2020). Sattuman sanelema juttu. Kreodi, (4).
<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020100477983>

Sattuman sanelema juttu

04.10.2020

OAMKIN PÄÄAULAAN LINNANMAAN KAMPUKSELLA TUO VÄRIÄ JAAKKO MATTILAN TEOS "SIGMA" KUVA: TIINA TOLONEN.

Oulun ammattikorkeakoululla on laaja, yli 500 teosta käsittävä taidekokoelma. Se muutti kesällä 2020 Kotkantien ja Teuvo Pakkalan kadun kampusten sekä Ammatillisen opettajakorkeakoulun mukana uusiin tiloihin Linnanmaalle Oulun yliopiston kanssa yhteiselle kampusalueelle. Miten kaikki tapahtui ja kuinka tämä liittyy kirjastoon, selviää kirjoittamastani artikkelista.

Työni Oulun ammattikorkeakoulun taidekokoelman parissa alkoi juuri samalla tavalla kuin Maritta & Hankahumpan hittikappale vuodelta 1981, se oli "Sattuman sanelema juttu". Käytännössä sen alkusanat oli kirjoitettu jo 2000-luvun alkuvuosina tutustuessani työn puitteissa viestinnän lehtorina työskentelevään Tuukka Uusitaloon. Seuraava säkeistö kirjoitettiin vuonna 2018, jolloin oli jo selvää,

että Oulun ammattikorkeakoulun toiminnot tulevat osaksi muuttamaan Linnanmaan kampukselle Oulun yliopiston yhteyteen. Osana suurempaa muuttoa tuli tapahtumaan Oamkin omistaman taidekokoelman muutto. Tätä varten tuli taidekokoelman sisältö saada tarkasti dokumentoitua.

Dokumentointia varten oltiin hankkimassa kokoelmanhallintajärjestelmää, ja hankintaa varten tarvittiin asiantuntevia mielipiteitä. Tuukka Uusitalo kääntyi tuolloin puoleeni ja pyysi tutustumaan ehdolla oleviin vaihtoehtoihin ja antamaan niistä lausuntoni. Yksi ehdokkaista oli Suomen Museoliiton hallinnoima Kookos – kokoelmanhallintajärjestelmä, ja se kiinnitti huomioni erityisesti yhden ominaisuutensa ansiosta. Siinä on Finna-rajapinta, joka käytännössä tarkoittaa mahdollisuutta virtuaaliseen taidekokoelmaan. Minun suosikkini vaihtoehtoista oli juuri Kookos, ja käytin tuota Finna-yhteyden olemassa olemista puoltavana argumenttina hankinnalle. Olin noihin aikoihin myös käynnistelemässä YAMK-opintojani, ja samassa väläyteltiin mahdollisuutta myös opinnäytetyön tekemiseen taidekokoelmaan liittyen, ei kuitenkaan vielä mitenkään tarkasti muotoiltuna. Minulla oli ollut opintoihin pyrkiessäni suunnitelma täysin toisenlaisesta opinnäytetyöstä, mutta sen toteuttaminen valitettavasti kariutui, koska sitä olisi pystytty toteuttamaan ajatellussa aikataulussa.

Teosten alas saaminen seinältä vaati välillä henkilönostimen käyttöä. Kuva: Tiina Tolonen.

Kookos päätettiin sitten hankkia käyttöön, ja samalla minulle avautui ainutlaatuinen tilaisuus päästä työskentelemään taidekokoelman parissa sekä muuttoprojektissa että myös tulevaisuudessa. Asiantuntemustani sisällönkuvailun ja tiedonhaun ammattilaisena haluttiin hyödyntää aineiston kuvailua varten,

Kookos ei nimittäin sisällä pelkästään kuvia taidekokoelmaan kuuluvista teoksista, vaan myös tietoja taiteilijoista ja linkkejä esim. artikkeleihin tai muihin heihin liittyviin kirjoituksiin. Niiden avulla on mahdollista teoskuvien kautta rakentaa uudenlaisia esimerkiksi virtuaalisia sisältöjä.

Kesäkuussa 2019 Suomen Museoliitto järjesti Kookos-koulutuksen Oulussa ja sen jälkeen päästiin pikkuhiljaa tositoimiin. Taidekokoelmaan kuuluvien teosten valokuvaaminen aloitettiin saman tien, ja marraskuussa kokoelma oli kuvattu ammattilaisen toimesta, ja kuvat tallennettu Kookokseen. Olin ehtinyt jo saada opinnäytetyöni tehtyä ja valmistua lokakuussa 2019. Sain työlleni lopullisen inspiraation taidekokoelman muuttoon liittyviä keskusteluja kuunnellessani, sillä monet Oamkin työntekijät olivat huolestuneita siitä mitä taidekokoelmalle tulee tapahtumaan, kun muutetaan uusiin tiloihin. He olivat tottuneet näkemään taidetta ympäristössään, ja monille heistä oli jo syntynyt läheisiä suhteita teoksiin. Eräs opettaja kertoi minulle käyvänsä aina katsomassa ”sitä taulua jossa minun isä makaa”. Taulussa ei ollut opettajan isä, vaan samannäköinen mieshenkilö joka mukavalla tavalla toi hänelle isän mieleen siitä ohi kulkiessa. Opinnäytetyössäni käsittelin taiteen vaikutusta työhyvinvointiin ja käytin tulevaa muuttoa siinä esimerkkitapauksena.

Pakattuja taideteoksia muuttokortteineen lähdössä matkaan. Kuva: Tiina Tolonen.

Tammikuussa 2020 kävimme Tuukka Uusitalon sekä taideteosten ripustamisesta vastanneen valokuvaaja Jaani Föhrin kävelemässä tuolloin vielä remontin alla olleissa uusissa tiloissa ja arvioimassa missä olisi sellaisia paikkoja, johon taidetta olisi mahdollista ripustaa. Taiteesta tuli alkuvuodesta myös virallisesti osa tehtäväkuvaani, johon kuului sekä Kookos -kokoelmanhallintajärjestelmän pääkäyttäjäyys, taiteen muuttoon liittyviä asioita, kuten kuratointia että erilaisten dokumenttien laatimista. Tein jokaisesta muuttavasta teoksesta erillisen muuttokortin, johon tuli kuva ja muutamia tarkentavia tietoja, esimerkiksi teoksen koko. Opinnäytetyöni pohjalta oli myös syntynyt ajatus taidelainaamotoiminnan käynnistämisestä muuton jälkeen, kunhan oli selvillä kuinka suuri osa taidekokoelmasta tullaan ripustamaan seinille ja kuinka moni jää vaille paikkaa. Taidelainaamon pyörittäminen tulisi myös olemaan vastuullani.

Korona-aika tuli, ja sen mukana myös monenlaisia vaikutuksia muuttoprojektiin. Jouduimme yhtäkkiä huolehtimaan turvaväleistä ja varmistamaan ettei paikalla ollut samanaikaisesti liikaa väkeä. Kampukset sulkeutuivat eikä niihin päässyt sisälle ilman erillisiä lupia. Päävastuussa taiteen muuttoprojektista ollut Tuukka Uusitalo jäi Uudellemaalle kun rajat sulkeutuivat tilapäisesti ja kaikki yhteydenpito tapahtui joko puhelimen tai Teamsin välityksellä. Olimme Jaanin kanssa Tuukan silmät ja kädet täällä, kuten hän tapasi sanoa.

Jaani Föhr ripustaa Kristian Krokforsin teosta uusiin tiloihin. Kuva: Tiina Tolonen.

Tositomiin onneksi päästiin, kun tilat luovutettiin virallisesti 12.6.2020. Siihen mennessä olimme ehtineet käydä vielä muutaman kerran rakennuttajan luvalla uusissa tiloissa mittailemassa seiniä ja sommittelemassa teoksia paikoilleen seinälle virtuaalisesti, siis kukin omassa päässään. Pohjakuviin alkoi ilmestyä nimiä ja koodeja kertomaan ripustajalle teosten tulevat sijaintipaikat. Mikään ei

kuitenkaan ollut kiveen hakattua, vaan suunnitelma saattoi muuttua vielä viime hetkellä, kun tajuttiin että paikka on ihan väärä, tai keskellä seinää olikin ilmestynyt termostaatti tai joku muu rasia, jota siinä ei vielä viikkoa aiemmin ollut. Muutama yllätys tapahtui myös seinän värin kanssa, niitähän emme olleet pohjakuvista nähneet. Osassa tiloista lennettiin täysin sokkona, kun kalustesuunnitelmista ei ollut mitään tietoa ja jouduimme arvioimaan minne oli tarkoitus tulla mitäkin. Arviomme osuivat aika tarkkaan, sillä vain yksi teos on jouduttu siirtämään kalusteiden alta pois toiseen paikkaan.

Caj Bremerin kuvat odottavat pääsyä omalle paikalleen. Kuva: Tiina Tolonen.

Muutamia ongelmia kohdattiin mm. liian pienen henkilönostimen ja korkeanpaikan kammoisten apulaisten kanssa, mutta elokuun lopulle tultaessa suurin osa teoksista oli jo ripustettuna uusille paikoilleen. Pientä hienosäätöä on vielä luvassa, kun emme tiedä minkälaista taidetta Oamkin tuleva rehtori Heidi Fagerholm haluaa työhuoneeseensa ja jokunen sisäinen muutto on tiedossa.

Taidelainaamotoimintaa toivottavasti päästään käynnistämään koronarajoitteista huolimatta vielä tämän vuoden puolella. Tila sille jo on varattuna. Suurin työ minulla tällä hetkellä on uusien sijaintien tallentaminen Kookokseen, koska paikkatietoa voidaan mahdollisesti hyödyntää kehitteillä olevassa karttasovelluksessa. Taidekokoelman parissa tehtävä työ on mielenkiintoista ja palkitsevaa, lopputuloksen voi nähdä ihmisten kasvoilta käytävillä kulkiessaan. On aivan eri asia, näetkö valkoisia seiniä vaiko inspiroivia taideteoksia, jotka voivat tarjota pienen virkistävän tuokion keskelle kiireistä työ- ja opiskelupäivää. Ei siis voi ikinä arvata mihin päätyy, kun suostuu antamaan mielipiteensä!

Kari Södön suurikokoinen puuveistos ”Breaking the waves” sekä Sakari Matinlaurin ”Odysseus” saivat uuden kodin Linnanmaalta. Molemmat työt sijaitsivat aikaisemmin Oamkin kirjastoissa. Kuva: Tiina Tolonen

Taidetta tuli myös Tiedekirjasto Pegasukseen. Kuvassa Karl Nickulin saamelaiskuvia 1930-luvun alkupuolelta. Kuva: Tiina Tolonen.

Kirjoittajat

Tiina Tolonen

Informaatikko

Tiina Tolonen on informaatikko Tiedekirjasto Pegasuksessa, joka palvelee Oulun yliopistoa ja Oulun ammattikorkeakoulua.

[Kirjoittajan muut artikkelit](#) >

Artikkelin tiedot

Kirjoittaja: Tiina Tolonen

Numero: 4/2020 syysnumero

URN: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020100477983>

Lisenssit

Tämä teos on lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](#).